

**អនុសញ្ញាស្តីអំពីការបង្ការ និងផ្ដន្ទាទោស
ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋប្រល័យពូជសាសន៍**

**CONVENTION ON PREVENTION
AND PUNISHMENT OF CRIME OF GENOCIDE**

អនុសញ្ញាស្តីអំពីការបង្ការ និងផ្ដន្ទាទោស

ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋប្រល័យពូជសាសន៍

CONVENTION ON PREVENTION AND PUNISHMENT OF CRIME OF GENOCIDE

Approved and proposed for signature and ratification or accession General Assembly

Resolution 260A(III) of 9 December 1948.

Entry into force: 12 January 1951. in accordance with article XIII

គ្រប់ភាគីនៃអនុសញ្ញា

ដោយពិនិត្យសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ ដែលធ្វើឡើងដោយមហាសន្និបាតនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនៅក្នុងសេចក្ដីសម្រេចចិត្តរបស់ខ្លួនលេខ ៩៦ (I) ចុះថ្ងៃទី ១១ ធ្នូ ១៩៤៦ ដែលចែងថា ការប្រល័យពូជសាសន៍គឺជាបទឧក្រិដ្ឋតាមលក្ខណៈច្បាប់អន្តរជាតិ និងដែលផ្ទុយពីគោលដៅរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសដោយពិភពនៃអារ្យប្រទេស .....

ដោយបានទទួលស្គាល់ថា នៅគ្រប់សម័យកាលនៃប្រវត្តិសាស្ត្រការប្រល័យពូជសាសន៍បានបណ្ដាលមានការបាត់បង់ និងខូចខាតយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់មនុស្សជាតិ.....

ដោយជឿជាក់ថា ដើម្បីដោះមនុស្សជាតិឱ្យរួចផុតពីមហាក្រំយង់ឱ្យខ្លឹមរឹមនេះត្រូវតែឱ្យមានជា ចាំបាច់នូវសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនោះ .....

ធានាស្របមតិគ្នាលើចំណុចនានាខាងក្រោមនេះ :

មាត្រា ១

គ្រប់ភាគីទាំងអស់បានបញ្ជាក់អះអាងថាការប្រល័យពូជសាសន៍ទោះជាត្រូវធ្វើឡើងនៅពេលមានសន្តិភាព ឬនៅពេលមានសង្គ្រាមក្ដីគឺឧក្រិដ្ឋតាមលក្ខណៈច្បាប់អន្តរជាតិ ហើយដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសទាំងអស់មានភារកិច្ចត្រូវបង្ការ និងផ្ដន្ទាទោស ។

មាត្រា ២

នៅក្នុងអនុសញ្ញានេះការប្រល័យពូជសាសន៍មានន័យថា ជាអំពើណាមួយក្នុងចំណោមអំពើទាំងប៉ុន្មានខាងក្រោមនេះ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងបំណងបំផ្លាញទោះទាំងស្រុងក្ដី ឬក៏ខ្លះៗក្ដី ដល់ប្រជាជាតិមួយពូជសាសន៍មួយ ឬក្រុមសាសន៍មួយ ឬក្រុមសាសន៍មួយដូចជា :

- ក.- ការសំលាប់សមាជិកទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុម
- ខ.- បង្កការឈឺចាប់ និងខូចខាតដល់សុខភាពខាងផ្នែករាងកាយ ឬផ្នែកសតិបញ្ញាដល់សមាជិកទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុម ។
- គ.- បង្កឡើងដោយចេតនានូវមហន្តរាយ ឬការហិនហោចដល់ស្ថានភាពរស់នៅរបស់សង្គមមនុស្ស ដោយកំទេចបំផ្លិចបំផ្លាញក្រុមទាំងមូល ឬផ្នែកខ្លះនៃសង្គម ។
- ឃ.- ដាក់បង្ខំនូវវិធានការណ៍នានាដែលបង្ការមិនឱ្យមានកំណើតទារកនៅក្នុងសង្គម ។
- ង.- យកកូនក្មេងចេញពីសង្គមមួយទៅដាក់នៅក្នុងសង្គមមួយទៀតដោយបង្ខំបង្ខំ ។

មាត្រា ៣

ការព្រឹត្តនានាខាងក្រោមនេះ នឹងត្រូវផ្ដន្ទាទោស

- ក.- ការប្រល័យពូជសាសន៍
- ខ.- ការរួមគំនិតដើម្បីធ្វើប្រល័យពូជសាសន៍
- គ.- ជំរុញដោយផ្ទាល់ និងជាសាធារណៈដើម្បីធ្វើការប្រល័យពូជសាសន៍ ។
- ឃ.- ការប៉ុនប៉ងធ្វើការប្រល័យពូជសាសន៍
- ង.- ការយុបយិត ឬចូលដៃក្នុងការប្រល័យពូជសាសន៍

មាត្រា ៤

បុគ្គលណាដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ឬអំពើណាមួយដែលបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រា ៣ ខាងលើនឹងត្រូវផ្ដន្ទាទោសទោះបីបុគ្គលនោះជាអ្នកដឹកនាំដែលមានការទទួលខុសត្រូវស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញក្តី ជាអ្នករដ្ឋការក្តី ឬជាឯកជនក្តី ។

មាត្រា ៥

ភាគីទាំងឡាយមានភារកិច្ចអនុម័យតាមក្របខ័ណ្ឌនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញរៀងៗខ្លួននូវច្បាប់ជាចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើឱ្យបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះមានប្រសិទ្ធិភាព និងជាពិសេសដើម្បីធ្វើឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាពដល់ទណ្ឌកម្មនានាដែលត្រូវធ្វើចំពោះមនុស្សដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ឬអំពើណាមួយទៀតដែលរៀបរាប់ក្នុងមាត្រា ៣ខាងលើ ។

មាត្រា ៦

បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលបានត្រូវជាប់ចោទពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ឬអំពើណាមួយទៀតដែលបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រា ៣ខាងលើនឹងត្រូវកាត់ទោសដោយតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចរស់រដ្ឋណាដែលអំបើវិនោះត្រូវបានធ្វើឡើងនៅលើទឹកដីខ្លួន ឬក៏ដោយតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិដែលនីតិក្រម (ទម្រង់ការរបស់ច្បាប់) របស់ខ្លួនត្រូវបានភាគីទាំងអស់យល់ព្រមទទួលស្គាល់ ។

មាត្រា ៧

ការប្រល័យពូជសាសន៍ និងអំពើឯទៀតដែលបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រា ៣ ខាងលើមិនត្រូវចាត់ទុកថាជារឿងនយោបាយទេ ។ ជនជាប់ចោទពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ ទោះជាបានរត់ចេញពីប្រទេសខ្លួនទៅទូទៅប្រទេសក្រៅណាមួយក៏ដោយ ក៏ពុំមានសិទ្ធិសុំជ្រកកោនដោយមូលហេតុនយោបាយបានឡើយ ព្រោះវាមិនមែនជារឿងនយោបាយ ។ ផ្ទុយទៅវិញវាជារឿងប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលត្រូវតែនាំជនជំពូកនោះត្រឡប់ទៅស្រុកកំណើតវិញដើម្បីផ្ដន្ទាទោសពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ ។ ភាគីទាំងឡាយសន្យាថា នៅក្នុងករណីនេះនឹងយល់ព្រមឱ្យមានការចាប់ខ្លួនជនដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើប្រល័យពូជសាសន៍នេះហើយបញ្ជូនចេញពីប្រទេសខ្លួនឱ្យត្រឡប់ទៅប្រទេសដើមវិញដើម្បីកាត់ទោស ។ ការអស់ទាំងនេះត្រូវអនុលោមទៅតាមច្បាប់ ហើយនិងសេចក្តីព្រមព្រៀងទាំងឡាយជាធរមាន ។

មាត្រា ៨

ភាគីណាមួយក៏ដោយ ក៏អាចសើដល់អង្គការមានសមត្ថកិច្ចទាំងឡាយនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិក្នុងរឿងប្រល័យពូជសាសន៍នេះ ។ ធ្វើតាមវិធីនេះ ជាការសមស្របក្នុងកិច្ចបង្ការ និងកាត់អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ឬអំពើណាមួយទៀតដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងមាត្រា ៣ខាងលើ ។

មាត្រា ៩

បីរដ្ឋភាគីមានការវិវាទគ្នាអំពីប្រការផ្សេងៗ ដូចជាការបកស្រាយន័យនៃអនុសញ្ញាការអនុវត្តន៍ការបំពេញជារកិច្ចតាម
អនុសញ្ញានេះជាដើម ឬជម្លោះដែលទាក់ទងទៅនឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋក្នុងវិស័យប្រល័យពូជសាសន៍ឬអំពើណាមួយដែល
បានចែងក្នុងមាត្រានោះ គួរវិវាទណាមួយក៏អាចដាក់ជូនតុលាការអន្តរជាតិនូវពាក្យស្នើរសុំឱ្យជួយដោះស្រាយជម្លោះនេះដែរ ។

មាត្រា ១០

អត្ថបទនៃអនុសញ្ញានេះដែលចែងជាភាសា ចិន អង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី និងអេស្បាញ៉ុល មានគុណភាពនិងតម្លៃដូចគ្នា
ហើយចុះនៅថ្ងៃទី ៩ ១៩៤៨ ។

មាត្រា ១១

អនុសញ្ញានេះនឹងបើកជំហរសំរាប់ចុះហត្ថលេខា រហូតដល់ថ្ងៃទី៣១ ធ្នូ ១៩៤៩ សំរាប់គ្រប់គ្រងរដ្ឋដែលជាសមាជិកនៃ
អង្គការសហប្រជាជាតិហើយនិងសំរាប់រដ្ឋដែលមិនមែនជាសមាជិកទៀតដែលមហាសន្និបាតបានអញ្ជើញឱ្យចុះហត្ថលេខា ។
អនុសញ្ញានេះត្រូវទទួលឱ្យសច្ច័ស (ការចូលជាសមាជិកពេញអង្គ) អំពីរដ្ឋដែលជាភាគី ហើយឯកសារនៃការសច្ច័សនោះត្រូវ
តំកល់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

ក្រោយពីថ្ងៃទី១ មករា ១៩៥០ អនុសញ្ញានេះនឹងប្រកប ដោយការទទួលស្គាល់និងចូលរួមពីសំណាក់រដ្ឋនានាដែល
សមាជិក នៃអង្គការសហប្រជាជាតិនិងពីសំណាក់រដ្ឋទៀតដែលមិនមែនជាសមាជិក ប៉ុន្តែបានទទួលសេចក្តីអញ្ជើញដូចដែលបាន
លើកពីខាងដើមនៃមាត្រា ១១នេះមក ។

ឯកសារនៃកិច្ចចូលរួម នឹងត្រូវតំកល់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

មាត្រា ១២

នៅគ្រប់ពេលទាំងអស់ ភាគីទាំងឡាយអាចឱ្យដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជា-
ជាតិ ពីការពង្រីកកិច្ចអនុវត្តន៍នៃអនុសញ្ញានេះទៅលើតំបន់ទាំងមូល ឬផ្នែកណាមួយដែលភាគីនេះមានការទទួលខុសត្រូវលើ
ការដឹកនាំនៃទំនាក់ទំនងផ្នែកការបរទេសនោះ ។

មាត្រា ១៣

នៅថ្ងៃដែលមានការឱ្យសច្ច័សឬការចូលរួមចំនួនម្ភៃប្រទេស (ឬភាគី) អគ្គលេខាធិការត្រូវធ្វើជាកំណត់ហេតុហើយ
បញ្ជូនសំណៅចម្លងនៃកំណត់ហេតុនេះទៅគ្រប់សមាជិកនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងគ្រប់រដ្ឋដែលមិនមែនជាសមាជិកទាំងឡាយ
ដូចដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៦ ។

អនុសញ្ញានេះនឹងសំរេចជាធរមាន (ប្រើប្រាស់បានតាមច្បាប់ពេល៩០ថ្ងៃក្រោយពីថ្ងៃដែលមានឯកសារឱ្យសច្ច័សឬ
ឯកសារចូល រួមគ្រប់ចំនួនម្ភៃ ។ ការឱ្យសច្ច័ស ឬការចូលរួមពីសំណាក់រដ្ឋភាគីថ្មីៗទៀតនឹងអាចសំរេចជាធរមាន(ទុក
ជាបានការ) នៅថ្ងៃទី ៩០ បន្ទាប់ពីការដកល់ទុកនូវឯកសារនៃការសច្ច័ស ប្រការចូលរួមនេះពោលគឺភាគីដែលដាក់
ពាក្យថ្មីៗត្រូវរងចាំបីខែទើបបានសំរេចជាធរមាន ។

មាត្រា ១៤

អនុសញ្ញានេះមានអណតិចំនួន១០ឆ្នាំដោយចាប់ពីថ្ងៃដែលត្រូវចូលជាធរមានមក។ អនុសញ្ញានេះនឹងនៅ តែមាន តម្លៃក្នុងរយៈពេលប្រាំឆ្នាំម្តងទៅទៀត សំរាប់ភាគីដែលមិនបានសុំឈប់ទទួលស្គាល់អនុសញ្ញានេះក្នុងកំឡុងពេលយ៉ាងតិចចំនួន ប្រាំមួយខែមុនថ្ងៃផុតកំណត់ នៃអណតិចំនួនអនុសញ្ញានេះ។ ការសុំឈប់ទទួលស្គាល់អនុសញ្ញានេះនឹងយកជាបានការ បើមានការជូន ដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

មាត្រា ១៥

ចំពោះការសុំលាឈប់ទទួលស្គាល់អនុសញ្ញានេះ បើសិនជាមានចំនួនភាគីជាសមាជិក(នៃអនុសញ្ញា) ថយចុះនៅតិចជាង ដប់ប្រាំមួយនោះអនុសញ្ញានេះនឹងលែងមានតម្លៃទៅទៀត ដោយចាប់ពីថ្ងៃដែលការសុំលាឈប់ចុងក្រោយបំផុតចូលជាធរមាន ។

មាត្រា ១៦

សំណើសុំសើរើពិនិត្យអនុសញ្ញានេះឡើងវិញអាចធ្វើឡើងបាននៅគ្រប់ពេលវេលាដោយភាគីណាមួយក៏បាន តាមរយៈ ការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអគ្គលេខាធិការ។ ប្រសិនបើមានករណីដូចខាងលើ មហាសន្និបាតនឹងកំណត់វិធានការណ៍ ដែលត្រូវប្រកាន់យកនូវសំណើនេះ ។

មាត្រា ១៧

អគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដល់គ្រប់រដ្ឋជាសមាជិកអង្គការសហ ប្រជា ជាតិនិងរដ្ឋដែលមិនមែនជាសមាជិកនូវចំណុចមួយចំនួនដូចខាងក្រោមនេះ :

- ក- ការចុះហត្ថលេខា ការឱ្យសច្ចាប័ននិងចូលរួម ដែលបានទទួលស្របតាមការអនុវត្តន៍មាត្រា ១១
- ខ- ការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្របតាមការអនុវត្តន៍មាត្រា១២
- គ- ថ្ងៃដែលអនុសញ្ញានេះបានសំរេចជាធរមានស្របតាមការអនុវត្តន៍មាត្រា ១៣
- ឃ- ការសុំលាឈប់ដែលបានទទួលស្របតាមការអនុវត្តន៍មាត្រា ១៤
- ង- ការលុបអនុសញ្ញាចោលស្របតាមការអនុវត្តន៍មាត្រា ១៥
- ច- ការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលអគ្គលេខាធិការបានទទួលដូចដែលបានពោលនៅក្នុងមាត្រា ១៦

មាត្រា១៨

សំណៅដើមនៃអនុសញ្ញានឹងត្រូវដកល់ទុកក្នុងប័ណ្ណសារដ្ឋាន(កន្លែងដកល់ឯកសារ) នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។ សំណៅចំលងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើមមួយច្បាប់ៗនឹងត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យគ្រប់រដ្ឋជាសមាជិកនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរដ្ឋដែល មិនមែនជាសមាជិកទាំងឡាយដែលបានចែងក្នុងមាត្រា ១១ ។

មាត្រា ១៩

អនុសញ្ញានេះនឹងត្រូវចុះក្នុងបញ្ជីដោយអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនៅថ្ងៃដែលចូលជាសមាជិក ។

